

Zpravodaj ² červen 2023

obce Žďár nad Orlicí

Dětský den – Kurz přežití v žďárské divočině

Rozhovor

Den Země

Obecní letní slavnost

SLOVO STAROSTKY

Vážení spoluobčané,
po poněkud chladnějším jaru tu máme začátek léta. Věřím, že k nám počasí bude přívětivé a my dle svých možností a představ strávíme hezký čas prázdnin a dovolených. Zároveň je to i čas, kdy bychom měli být na sebe opatrní, a to především na silnicích.

Téma dopravy a zvýšení bezpečnosti řešíme samozřejmě i v naší obci. Ve volebním programu pro rok 2022 – 2026 jsme deklarovali, že hodláme provést úpravu a aktualizovat dle současných potřeb dopravní značení v obci. V měsíci květnu proběhla jednání, a to i s Dopravním inspektorátem PČR, který kromě jiných musí navržené řešení schválit. Bohužel některá naše opatření nebyla akceptována již v prvním jednání, a to např. snížení rychlosti v celé obci. Podobné je to i se značením, které omezuje průjezd vozidel s určitou tonáží. Součástí tohoto značení musí být dodatková tabule, jejíž znění může na určitých místech striktně omezit i průjezd občanů obce nebo naopak je velmi benevolentní, což v důsledku znamená, že sankcionovat by bylo možné jen minimum vozidel. Snažili jsme se se zhotovitelem projektu vytvořit návrh, který by byl pro naši obec smysluplný a zároveň měl šanci na schválení. Jakmile vše „papírově“ dopadne – nebrání nic v realizaci.

Dalším dopravním problémem v naší obci jsou časté uzavírky v regionu a s tím spojené nedodržování dopravních předpisů projíždějících řidičů. Velkou bolestí je nedodržování objízdných tras, což znamená zvýšenou frekvenci vozidel v samotné obci, na místních komunikacích, které nejsou tomuto provozu přizpůsobeny. Když pominu nebezpečnost, samozřejmě to obnáší zvýšené náklady do oprav komunikací v našem vlastnictví. Bohužel neexistuje moc opatření, které je reálně aplikovat do praxe tak, aby nebyli zásadně v dopravě omezeni i občané naší obce. Jednou

z možností je zvýšení policejních hlídek v daném místě a čase. Toto opatření žádáme pravidelně a musíme si přiznat, že k zásadnímu omezení provozu nevede. Další možností je v průběhu uzavírek dočasně zúžit vjezd na místních komunikacích, tak aby se alespoň zamezilo průjezdu vozidel s vyšší tonáží. Toto opatření má samozřejmě také svá mínus, ale prozatím je to jedna z mála možností, která by nám v případě dlouhodobějších uzavírek mohla pomoci.

Nejen v dobách uzavírek evidujeme zvýšenou frekvenci vozidel projíždějících naší obcí po komunikaci II/305. Vzhledem k faktu, že na místech, kde přechází nejvíce lidí a jsou díky nedostatečnému rozhledu nejnebezpečnější, nelze zřídit přechod pro chodce (nelze přecházet z komunikace na komunikaci), rozhodlo se zastupitelstvo nechat nainstalovat měřící statistické boxy za účelem případného nasazení úsekového měření rychlosti v obci. Statistické měření probíhalo v měsíci květnu a jeho výsledky – včetně počtu přestupců v rychlosti – nás utvrdilo, že je potřeba pokračovat v jednáních. V současné době je zpracovávána dokumentace pro schvalovací řízení. Pokud nám dotčené orgány na komunikaci II/305 (vlastník Královéhradecký kraj) povolí úsekové měření radary, bude nutné zahájit další jednání s obcí s rozšířenou působností, kterou je pro nás Město Kostelec nad Orlicí. Samotný výběr pokut za porušení rychlosti a vedení správních řízení nemůže dle platné legislativy provozovat obec našeho typu (obec I. stupně), ale agendu musí vést obec s rozšířenou působností. Pokud by byl ze strany MěÚ Kostelec nad Orlicí o tuto činnost zájem, budou probíhat další jednání, a to o ceně pořízení úsekových radarů a možné finanční spoluúčasti.

Možná ne úplně všichni postřehli, ale zřizovatel Obec Žďár nad Orlicí z důvodu dlouhodobě neuspokojivé situace v personální oblasti využil své zákonné právo a vyhlásil konkursní řízení na obsazení vedoucího pracovního místa ředitele/ ředitelky Základní školy a mateřské školy, Žďár nad Orlicí. Tohoto konkursního řízení se zúčastnilo 5 uchazeček a zcela přesvědčivě i u členů komise delegovaných Českou školní inspekcí a Královéhradeckým krajem zvítězila paní Mgr. Miluše Wiebkin. Myslím,

že občanům naší obce osoba určitě neznámá, jelikož již čtvrtým rokem pracuje na Obci Žďár nad Orlicí jako administrativní - spisová pracovnice a zároveň je „tvůrkyně“ oblíbených rozhovorů, které jsou součástí vydání našeho zpravodaje. Paní Wiebkin se Vám sama blíže představí ve vydání tohoto zpravodaje, kde i objasní, proč si v určitém období svého života „odskočila“ z profese pedagoga pracovat pro naši Obec. Já osobně znám paní Wiebkin jako velmi schopnou, spolehlivou, komunikativní a stále sebevzdělávající se kolegyni, která má jasnou vizi, co a proč chce dělat. Z tohoto důvodu nemám nejmenší obavu o budoucnost naší školy a Vás – především rodiče současných a budoucích školáků – prosím.....dobře zvažte důvody, proč by Vaše dítě mělo chodit do jiné školy než ve svém bydlišti. Kromě mých běžných argumentů o klidném dětství a sounáležitosti s místem, kde dítě vyrůstá, můžete svým rozhodnutím pro žďárskou školu zásadně ovlivnit další její rozvoj, a to doufám i pro další generace.

Krásný letní čas, se vším co k němu patří, přeje

Martina Benešová

VÍTE, ŽE

Do vašich mobilních telefonů vám budeme zdarma rozesílat aktuálně vydané výstrahy ČHMÚ. Budete tak vždy okamžitě varováni před hrozícím nebezpečím a budete moci rychleji udělat vše potřebné pro zajištění bezpečnosti zdraví i majetku. Přihlaste se k odběru informací z naší samosprávy - www.municipolis.cz

Ke dni 31.5.2023 měla obec 526 obyvatel.

INFORMACE Z VEŘEJNÝCH ZASEDÁNÍ

Výpis z usnesení z veřejného zasedání konaného dne 14. 3. 2023

3/1 Usnesení: ZO schvaluje dar ve výši 2000,- Kč, který bude poskytnut organizaci Klub dětí a mládeže Hradec Králové pro účely ekologické akce „16. ročník čištění koryta řeky a přilehlých břehů v Přírodním parku Orlice od civilizačního odpadu“ a pověřuje starostku obce uzavřením darovací smlouvy.

3/2 Usnesení: ZO schvaluje uzavření Smlouvy o budoucí smlouvě o zřízení věcného břemene a dohodu o umístění stavby č. IV-12-2024755/SOBS VB/02 mezi budoucí povinnou Obcí Žďár nad Orlicí a budoucí oprávněnou ČEZ Distribuce, a.s. a pověřuje starostku obce k podpisu této smlouvy.

3/3 Usnesení: ZO schvaluje uzavření Smlouvy o zřízení věcného břemene mezi povinnou z věcného břemene Bc. Gabrielou Dvořáčkovou a oprávněnou z věcného břemene Obcí Žďár nad Orlicí a pověřuje starostku k dalšímu jednání za účelem podpisu této smlouvy.

3/4 Usnesení: ZO schvaluje uzavření Veřejnoprávní smlouvy k zajišťování výkonu činnosti obecní policie mezi Městem Týniště nad Orlicí a Obcí Žďár nad Orlicí a pověřuje starostku k dalšímu jednání za účelem podpisu této smlouvy.

3/5 Usnesení: ZO bere na vědomí přednesená rozpočtová opatření 1/2023 a 2/2023 v plném rozsahu provedená dne 1.2.2023 a 1.3.2023.

3/6 Usnesení: ZO schvaluje přednesené zprávy kontrolního, finančního výboru obce.

3/7 Usnesení: ZO schvaluje z důvodu úhrady provozních nákladů na stravné (příspěvek na stravování zaměstnanců ZŠ a MŠ Žďár nad Orlicí) navýšení příspěvku pro rok 2023 příspěvkové organizaci Základní škola a mateřská škola Žďár nad Orlicí ve výši 78 000,- Kč.

Výpis z usnesení z veřejného zasedání konaného dne 23. 5. 2023

4/1 Usnesení: ZO schvaluje znění Výzvy k podání nabídky vč. zadávací dokumentace a pokynů pro zpracování nabídky pro výběr zpracovatele projektové dokumentace „Rekonstrukce budovy sokolovny a revitalizace jejího okolí“ včetně její nedílné součásti Konceptu architektonické studie sportovní areál Žďár nad Orlicí a pověřuje starostku obce zajištěním zveřejnění Výzvy.

4/2 Usnesení: ZO schvaluje Smlouvu o zřízení věcného břemene - služebnosti č. IE-12-2007720/VB/021 mezi povinnou Obcí Žďár nad Orlicí a oprávněnou ČEZ Distribucí, a.s. a pověřuje starostku obce k podpisu této smlouvy.

4/3 Usnesení: ZO schvaluje Smlouvu o služebnosti inženýrské sítě č. IE-12-2007720/SIS/02 mezi povinnou Obcí Žďár nad Orlicí, oprávněným Přemyslem Nedomanským a investorem ČEZ Distribucí, a.s. a pověřuje starostku obce k podpisu této smlouvy.

4/4 Usnesení: ZO schvaluje Smlouvu o služebnosti inženýrské sítě č. IE-12-2007720/SIS/03 mezi povinnou Obcí Žďár nad Orlicí, oprávněným SJM Alois Brandejs a Hana Brandejsová a investorem ČEZ Distribucí, a.s. a pověřuje starostku obce k podpisu této smlouvy.

4/5 Usnesení: ZO schvaluje Smlouvu o služebnosti inženýrské sítě č. IE-12-2007720/SIS/05 mezi povinnou Obcí Žďár nad Orlicí, oprávněným SJM Karel Uhlíř a Dagmar Uhlířoví a investorem ČEZ Distribucí, a.s. a pověřuje starostku obce k podpisu této smlouvy.

4/6 Usnesení: ZO schvaluje Smlouvu o zřízení věcného břemene – služebnosti č. IV-12-2025415/VB/1 mezi povinnou Obcí Žďár nad Orlicí, oprávněnou ČEZ Distribucí, a.s. a pověřuje starostku obce k podpisu této smlouvy.

4/7 Usnesení: ZO schvaluje Smlouvu o spolupráci při zajištění zpětného odběru a zařazení místa zpětného odběru do obecního systému odpadového hospodářství mezi Obcí Žďár nad Orlicí a firmou EKO-KOM, a.s. a pověřuje starostku obce k podpisu této smlouvy.

4/8 Usnesení: ZO bere na vědomí přednesená rozpočtová opatření 3/2023 v plném rozsahu provedená dne 1.4.2023.

4/9 Usnesení: ZO schvaluje uzavření kupní smlouvy o prodeji nemovitostí pč. 247/2 v k.ú. Žďár nad Orlicí mezi prodávajícím Obcí Žďár nad Orlicí a Zbyňkem Fibikarem a pověřuje starostku obce k podpisu této smlouvy.

4/10 Usnesení: ZO schvaluje „Územní studii Žďár nad Orlicí – lokality Z6a, Z21“.

4/11 Usnesení: ZO schvaluje provoz mateřské školy ve Žďáru nad Orlicí v době letních prázdnin 2023, a to a to po dobu 5 týdnů od 17.7.2023 do 18.8.2023.

POZNEJME NAŠE OBČANY...

Když jsem zakládala tuto rubriku, nikdy bych si nepomyslela, že jí budu uzavírat rozhovorem sama se sebou. Toto je poslední číslo Zpravodaje, na kterém pracuji, neboť 17. srpna 2023 přebírám místní školu a školku jako nová paní ředitelka. Rozhodla jsem se využít tohoto prostoru a představit se Vám.

Pocházím z Vysokého Chlumce u Sedlčan, malebné vesnice v podhradí stejnojmenného hradu v okrese Příbram. Moje matka byla zdravotní sestra, nevlastní otec řidič autobusu, děda řezník v masokombinátu a babička kuchařka v JZD. Mám dvě mladší sestry. Na první stupeň jsem chodila na malotřídku u nás ve vesnici. Měla jsem to tam ráda. Jelikož jsem udělala talentové zkoušky, dostala jsem se do třídy s matematickým zaměřením ve vedlejších Sedlčanech. Přesun z malotřídky

Bylinkové stanoviště na Horním Žďáru – letošní dětský den

do školy s 2000 žáky (silné ročníky sedmdesátek) pro mne nebyl snadný a dlouho jsem si zvykala. Sametová revoluce mě zastihla v sedmé třídě ve věku, kdy jsem plně nerozuměla tomu, co bylo a co bude. Prostě z naší ruštinářky se téměř přes noc stala angličtinářka. Po základce jsem v Sedlčanech zůstala a dokončila tam gymnázium.

Když jsem se měla rozhodnout, na kterou vysokou školu si dát přihlášku, byla jsem v koncích. Většina předmětů mě bavila i šla (kromě tělocviku 😊) a jelikož jsem měla výtvarné sklony (téměř deset let jsem chodila do ZUŠky na výtvarný obor), tak jsem zkusila architekturu. U talentovek zjistili, že nemám prostorové vidění, což je nedostatek, který architektům opravdu prominout nelze. Nenechala jsem se odradit a zkusila talentové zkoušky na zubaře. Tam jsem rovněž pohořela a to z důvodu velmi „uměleckého“ pojetí modeláže zubů. 😊 Co zbývalo? Napadlo mě, že by mě mohlo bavit učit. Dala jsem si tedy přihlášku na pedagogickou fakultu do Českých Budějovic a do Hradce Králové. Dostala jsem se na obě školy, ale Hradec byl u mne jednoznačně volba číslo jedna. Mnohým Vám to přijde neuvěřitelné, ale Hradec mě učaroval. Byla jsem tu poprvé až na přijímačkách, a to město jsem si zamilovala. Vystudovala jsem tady učitelství fyziky a biologie pro střední školy. Až během studií mi došlo, že to byla velmi nešťastná volba, neboť k fyzice jsem potřebovala dostudovávat vysokoškolskou matematiku a k biologii zase chemii. Byla to prostě dřina. Na Hradecku jsem chtěla po vysoké zůstat. V tu dobu to sice nevyšlo, ale přesto jsem se sem vrátila o mnoho let později cestou velmi spletitou (o tom později).

Hned po vysoké, v roce 2000 jsem odešla do Velké Británie na dva měsíce jako au – pair a zůstala jsem tam 12 let. V té době nebyla Česká republika v EU, proto jsem využila první rok studentská víza. V tom prvním roce se mi podařilo udělat jejich všeobecnou zkoušku z anglického jazyka, kterou se ve Velké Británii uzavírá povinná školní docházka, kurz účetnictví a kurz počítačové gramotnosti (ECDL), a to mi otevřelo dveře na britský trh práce. Byla jsem úspěšná u pohovoru na personalistku ve vzdělávací instituci Orpington College, a to díky matematice. Náplní

práce bylo totiž hlavně počítání – úvazkování učitelů, příprava podkladů pro externí mzdovou účetní, zpracovávání statistik atd., a proto byl test z matematiky součástí pohovoru. A jelikož jsem uměla počítat, vyhrála jsem konkurz nad britskými uchazečkami.

Později jsem u stejného zaměstnavatele obstála u konkurzu na koordinátora vzdělávacích projektů pro dospělé. V tomto případě nebylo vůbec těžké vyhrát, neboť jsem se přihlásila jen já. Nikomu se do toho nejspíš nechtělo. Měla jsem k dispozici VELKÝ balík virtuálních peněz a ty jsem měla proměnit ve skutečné peníze, které přišly na účet mého zaměstnavatele, až když studenti v mé cílové skupině dokončili navržené vzdělávací kurzy. Mojí cílovou skupinou byli londýnští řidiči autobusů firmy METROBUS a uklízečky ve dvou nemocnicích v hrabství Kent. Projekt se zaměřoval na studenty, jejichž znalost angličtiny a matematiky byla na hranici gramotnosti, většinou tedy příslušníky různých etnických komunit, pro něž angličtina nebyla mateřským jazykem. Mým úkolem bylo tyto studenty najít, přesvědčit je o tom, že vzdělávat se je dobrá věc, navrhnout jejich vzdělávací cíle, zapsat je do kurzů, sehnat učitele, kteří byli ochotni učit externě na těchto

pracovištích, vyjednávat se zaměstnavateli a odbory, aby nám vyšli vstříc a poskytli prostory, kde bylo možné vyučovat (byli jsme vděční i za kamrlíky). Ta práce mě moc bavila. Měla totiž smysl. Někdy se nám podařilo u studentů těmito základními kurzy zaset semínko, které vyrostlo ve strom dalšího vzdělávání, což pak vedlo ke zkvalitnění jejich života.

Se studentem Metrobusu při předávání certifikátu o úspěšném složení zkoušky

pracovištích, vyjednávat se zaměstnavateli a odbory, aby nám vyšli vstříc a poskytli prostory, kde bylo možné vyučovat (byli jsme vděční i za kamrlíky). Ta práce mě moc bavila. Měla totiž smysl. Někdy se nám podařilo u studentů těmito základními kurzy zaset semínko, které vyrostlo ve strom dalšího vzdělávání, což pak vedlo ke zkvalitnění jejich života.

Poznala jsem spoustu lidí různých národností. Velmi jsem si oblíbila Nepálky, které jsme vzdělávali právě v těch nemocnicích. Byly rodinnými příslušnicemi Gurkhů, kteří měli poblíž kasárny. Byly velmi laskavé, jemné a vděčné.

Gurkhové jsou lid z Nepálu a částečně z Indie, kteří jsou známí svou statečností a houževnatostí v boji. Patří mezi nejlepší a nejobávanější vojáky na světě. Účastnili se mnoha válek, zejména pod vlajkou Britů v 19. století. Když Britská Indie s Gurkhy uzavřela v roce 1815 příměří, začala je verbovat do své armády. V armádě slouží i v současnosti, a to především v britské a indické. (pozn. autora)

V Británii jsem se v roce 2002 vdala. Později se nám narodil syn a ten byl důvod, proč jsme se odstěhovali do Čech. Británie je krásná země, vždy se tam všichni ke mně chovali velmi hezky, dodnes tam mám spoustu přátel, ale je to národ povahou velmi uzavřený až chladný a svázaný. Z předměstí Londýna, kde jsme bydleli, bylo do skutečné přírody daleko a my jsme oba chtěli, aby Danny vyrůstal v českém prostředí a v přírodě. Na mapě mezi Hradcem a Pardubicemi jsme narýsovali kružnici a v tom vytyčeném prostoru jsme hledali nemovitost, a našli, v Čermné nad Orlicí. Tak jsem se vrátila do východních Čech.

To bylo v roce 2012 a Dannymu byl jeden rok. Přemýšlela jsem, co budu jednou v Čechách dělat a říkala jsem si, že angličtinu učit určitě nebudu 😊. Odříkaného chleba největší krajíc. Přistěhovali jsme se v červnu a v září jsem byla umluvena, abych vedla kroužek angličtiny ve škole v Čermné. Pak přišlo pár rodičů s prosbou, zda bych jejich dětem nepomohla s angličtinou a najednou jich bylo víc a víc. Tehdejší paní ředitelka naší místní školy, paní Bouchnerová, mě ponoukla k tomu, ať si rozšířím svou pedagogickou kvalifikaci ještě o anglický jazyk. Šla jsem do toho a stala se ještě oficiálně učitelkou anglického jazyka pro všechny úrovně vzdělávání.

V roce 2015 se nám rozpadlo manželství. Domluvili jsme se na střídavé péči a já se přestěhovala do pronájmu na Světlé. Abych měla co největší

flexibilitu a čas na syna, začala jsem učit na živnost. Učila jsem až 33 šedesátiminutovek týdně od angličtiny pro předškoláky, přes školní a středoškolní angličtinu až po obchodní angličtinu a angličtinu v logistice. Učila jsem své soukromé klienty i klienty jazykových škol na pracovištích a kroužky angličtiny v ZŠ a MŠ. Jezdila jsem z místa na místo s ohromnou kabelou výukových materiálů. Bavilo mě to, i když ty přípravy na výuku v této rozmanitosti byly náročné. Vlastně jsem si ani neuvědomovala, že pracuji moc. Po třech letech v tomto tempu jsem onemocněla z vyčerpání. Musela jsem zvolnit a rozhodnout se, co dál. V tu dobu jsem již měla koupený pozemek na Horním Žďáru se záměrem stavby vlastního domu. Stavět na klíč jsem z důvodu ceny nechtěla, a tak jsem se rozhodla k tomu, že si stavbu zorganizuji sama a vedle toho si najdu práci na zkrácený úvazek, nejlépe místně. A ono to vyšlo! V dubnu 2019 jsem začala stavět a v červenci téhož roku pracovat na našem místním obecním úřadě. Pár studentů angličtiny jsem si samozřejmě nechala jako hobby – volnočasovku 😊.

Organizace stavby domu byla pochopitelně náročná. Po nocích jsem studovala, jak se staví dům, abych pak zjistila, že v realitě je to většinou jinak. Měla jsem velkou podporu v partnerovi a u přátel a štěstí na úžasné řemeslníky, architekta i dodejce materiálu. Vše se nakonec podařilo. Půl roku před plánovaným nastěhováním jsem dostala výpověď z nájmu. Už se nám nechtělo nikam vandrovat, tak jsem si půjčila karavan od Dannyho táty. Karavan jsme umístili (po velkém úsilí, neboť nám nejdříve zapadl po nápravu do bahna a Radek Vencel ho musel vytahovat) na pozemek a my se nastěhovali do karavanu. To byl konec března a začalo mrznout (-8°C). Přes noc nám popraskaly v karavanu plastové vodovodní baterie a já se naučila tou tvrdou cestou, že v případě mrazu je třeba na noc vypustit vodu v systému! V karavanu jsme bydleli šest měsíců. Zvládli jsme v něm první vlnu distanční výuky i víkendy v pěti, když jsme se sešli s přítelem a jeho dětmi. Do domu, který byl ze začátku velké provizorium, jsme se nastěhovali na podzim 2020, zkolaudovala jsem o rok později.

Ukončením stavby domu se mi uvolnil čas a prostor na něco nového – na větší úvazek někde jinde, na novou výzvu. Nejdřív jsem o tom hodně přemýšlela, ale nedokázala jsem udělat ten krok a z obce odejít, neboť ta práce mě velmi bavila a mám to tu ráda. Když se otevřela pozice na ředitele/ředitelku naší školy, rozhodla jsem po velmi dlouhém váhání zkusit to a vrátit se profesně do vzdělávání. Váhala jsem, neboť ta zodpovědnost, kterou tato pozice nese, je ohromná. Podařilo se mi v konkurzu obstát. Jsem za tuto novou příležitost moc vděčná, i když kolena se mi třesou 😊. Přeji si, aby se mi podařilo vytvořit prostředí, ve kterém budou šťastny jak vaše děti, tak zaměstnanci školy, a které přispěje k rozvoji a pospolitosti místní komunity. Těším se, že se budeme i nadále potkávat. Držte mi palce!

Mgr. Miluše Wiebkin

VÍTÁNÍ OBČÁNKŮ

27. 5. 2023 proběhlo vítání občánků. Do našich řad paní starostka přivítala hned tři nové občánky a to:

Sebastiana Gründla, Jonáše Husáka a Terezu Berounskou.

Rodičům moc a moc blahopřejeme. Dětem přejeme dlouhý, šťastný a spokojený život.

ZPRÁVIČKY ZE ZÁKLADNÍ ŠKOLY

DEN ZEMĚ

24.4. proběhl v naší škole Projektový den „Den Země“.

V průběhu dne si žáci povídali o naší planetě, o potřebnosti o ní pečovat, o správném třídění odpadů a o všem, co naší Zemi škodí. Ale také naopak, co jí prospívá a jak by jí mohl pomoci každý z nás. Na školní zahradě jsme poté pokračovali v pravidelné péči o ní, ale také jsme sázeli na záhony novou zeleninu (hrášek, fazole, řepu, ředkvičky,...), a vysazovali keře a stromy.

Bc. Pavlína Kotková

BESEDA S POLICIÍ

V rámci „Dne bezpečnosti“ naši školu 27.4. navštívila POLICIE ČR. Děti z MŠ a žáci ZŠ si mohli prohlédnout policejní vůz, kterým přijeli policisté z OOP Týniště nad Orlicí. Zkusili si neprůstřelnou vestu, přilbu a další výstroj, prohlédli si vybavení, které mají ve služebním voze (zastavovací pásy, měřící kolečko, aj.) a policisté jim vše krásně popsali a vysvětlili. Poté následovala přednáška na téma bezpečnosti na silnici; jak se správně chovat nejen na silnici, ale i na ulici, popis dopravních situací, značek, předností v jízdě, ... od por. Mgr. Aleny Kacálkové. Pro naše žáky to byl velmi hezký a poučné strávený čas a tímto všem zúčastněným děkujeme.

SOUTĚŽ SVĚT OČIMA DĚTÍ

Žáci základní školy se zúčastnili celostátní soutěže Svět očima dětí, kterou vyhlásil odbor tisku a public relations Ministerstva vnitra.

Žáci tvořili v kategorii literární dílo – povídku a komiks a výtvarné dílo – malba, kresba na téma „pomněnkový den“ a „netolismus“.

Pomněnkový den se dotýká tématu záhadně ztracených dětí v celém světě a netolismus je téma v dnešní době velmi aktuální – závislost na mobilním telefonu, internetu, sociálních sítích, počítačových hrách, ale i televizi.

Vyhlášení vítězů proběhne až v měsíci září 2023. *Bc. Pavlína Kotková*

DOPRAVNÍ SOUTĚŽ

11. května nás 4 žáci 5. ročníku reprezentovali v dopravní soutěži mladých cyklistů – okresní kolo v Rychnově nad Kněžnou. Celá akce probíhala na dopravním hřišti, kde žáci skládali zkoušku ze 4 disciplín. 1. pravidla provozu na pozemních komunikacích – teoretická část (test), 2. pravidla provozu na pozemních komunikacích – praktická část (jízda po DDH), 3. jízda zručnosti na kole (překážková dráha), 4. zásady poskytování první pomoci. Vzhledem k tomu, že jsme takovouto soutěž absolvovali s žáky poprvé, přípravu na ní vzali velmi svědomitě a při plnění úkolů ze sebe dali takřkajíc vše. Největším oříškem byla jízda zručnosti, kde byly opravdu těžké úseky a překvapením bylo podávání první pomoci, kde figurantky byly nalíčené tak opravdově, že nebylo poznat, zda opravdu nejsou zraněné a slabším povahám by z toho mohlo být špatně. Naši žáci vše zvládli s úsměvem na tváři a že se nepostavili na stupně vítězů, jim nakonec vůbec nevadilo.

FITKONTO

V rámci školní družiny se opět mohli žáci zúčastnit soutěže FITKONTO 2022 - KOMPAS K CESTĚ KE ZDRAVÍ.

Žáci dle svého zájmu, nejvýše však dvakrát týdně, mohli odpovídat na anketní otázky, týkající se zdravého životního stylu. Pokud odpověděli správně a byli desátí v pořadí, mohli získat nějakou odměnu. Téměř na všechny, kteří se soutěže zúčastnili, se usmálo štěstí a získali některé z výher. (klíčenka s baterkou, kompas, ledvinka, karty, tetovačky,...)

JÍZDA ZRUČNOSTI

První květnový pátek nám již pěkné počasí dovolilo vyrazit na školní hřiště s koly. Žáci 1.-5. ročníků si mohli vyzkoušet svou cyklistickou zručnost na dráze s různými překážkami. Slalom, lávka s přepadem, převážení kelímku s vodou a další stanoviště žáky pobavily a hlavně otestovaly jejich schopnosti. Ti nejzdatnější potom vyrazili na cyklistickou soutěž do Rychnova n. Kn..

OVOCE A ZELENINA

Naši žáci jsou v letošním roce zapojeni do projektu Ovoce, zelenina a mléko do škol. Obdrželi jsme ochutnávkové koše, kdy nejen žáci ze školy, ale i děti z mateřské školy si připravili a společně ochutnali vynikající svačinky. Vaše dítě nejí cottage a celer? Či žlutý meloun? Byli byste překvapeni ... a jak chutnaly svačinky? Na to se už podívejte sami.

DEN DĚTÍ

Dne 1. června se konala simulace požárního poplachu. Děti i zaměstnanci ZŠ a MŠ Žďár nad Orlicí zvládli evakuaci výborně. K evakuaci se sjeli dobrovolní hasiči z Týniště nad Orlicí a ukázali nám, jak takový poplach vypadá. Po skončení cvičného poplachu nám hasiči ukázali, co vše obsahuje hasičské auto. Nejdříve se blíže s hasiči seznámily děti ze školky a poté i školní děti. Všechny děti si zkusily hasičskou výstroj, hasit s hadicí a sedět v hasičském autě. Děti získaly spoustu nových informací a zážitků. Děkujeme SDH Týniště nad Orlicí za předvedení hasičského zásahu a vzdělávací ukázce.

Bímová

ZPRÁVY Z MATEŘSKÉ ŠKOLKY

Naše mateřská škola zažila v tomto období velké množství aktivit a zajímavých věcí. Na začátku dubna proběhl ve školce „MODRÝ DEN“ – u příležitosti Světového dne porozumění autismu, který si připomínáme právě 2. dubna. Všechny děti přišly tento den do školky v modrém oblečení, nafoukly si modré balónek či si vyrobily s paní učitelkou modrá srdíčka. Následně jsme oslavili Velikonoce – učili jsme se říkanky, písničky, vyrobili zajíčky a spoustu dalších věcí týkajících se těchto svátků. Holčiči i kloučiči koleda nesměla chybět. V pátek 14. dubna proběhlo focení v mateřské školce. V pátek 21. dubna se konal „DEN ZEMĚ“ – i tento den jsme nezůstali pozadu a oslavili ho společně různými aktivitami – malovalo se vodovými barvami – barvy Země, prohlíželi jsme si glóbus, povídali jsme si s dětmi, jak je důležité Zemi chránit a jak je důležité, abychom se k přírodě chovali hezky. Na konci dubna naši předškoláci dokončili kurz plavání v Rychnově nad Kněžnou. V rámci „DNE BEZPEČNOSTI“ dne 27. 4. naši školku i školu navštívila POLICIE ČR z Týniště nad Orlicí. Děti si prohlédly policejní vůz, prohlédly si policejní vybavení, vyzkoušely si neprůstřelnou vestu či helmu. Měsíc duben byl zakončen – čím jiným – nežli čarodějnicemi. Čarodějnice ve školce byly plné zábavy – děti si vyrobily lektvar, zalétaly si na koštěti a v neposlední řadě ochutnaly pravou

čarodějnou svačinku. Na středu 3. května bylo pro děti připraveno „Badatelské putování“ – děti prozkoumaly les a plnily úkoly. Ve čtvrtek 4. května proběhl ve školce „DEN OTEVŘENÝCH DVEŘÍ“ – děti si mohly prohlédnout prostředí mateřské školy, hrát si s hračkami a ochutnat připravené občerstvení. Ve středu 11. května jsme zažili krásné odpoledne s maminkami. Děti své maminky přivítaly písničkami a básničkou – nechyběly slzičky dojetí. Děti předaly svým maminkám kytičky – děkujeme za krásné růže paní Dobešové. Odpoledne pokračovalo v duchu společné výroby veselých vařeček – maminky se s dětmi ujaly svého úkolu krásně a se zaujetím. Prožili jsme příjemně strávené odpoledne, při kterém jsme si stihli i popovídat u kávy s občerstvením. Dne 19. května jsme si s dětmi udělali exkurzi do místního zahradnictví – děti si prohlédly květiny i byliny. Těšíme se na další aktivity, které nás čekají v červnu. V pondělí 5. června čeká děti divadlo z Hradce Králové s představením „Písnička pro draka“. Poté v pondělí 19. června jede naše školka na výlet vlakem do Častolovic. A v úterý 27. června proběhne „SLAVNOSTNÍ ROZLOUČENÍ SPŘEDŠKOLÁKY“.

Za kolektiv učitelek – Petra, Iva a Eva.

OKÉNKO DO MYSLIVOSTI

OSVĚTA O SRNČATECH A AGRESIVNÍCH SRNCÍCH

Každoročně se z přírody odnáší tisíce srnčat v domnění, že jsou opuštěná. Navzdory skutečnosti, že principy správného chování a všech přírodních zákonitostí se vyučují už na základních školách, veřejnost stále věří mýtu, že jakékoliv nalezené srnče či mládě jiného druhu zvěře je opuštěné a je ho třeba za každou cenu zachránit.

Je nutno vysvětlit, že srnčata opuštěná nejsou, přestože se to tak může na první pohled někomu jevit! Procházíme-li polem, loukou či lesem a nalezneme zalehlé, resp. stojící srnče, nesahejme na něj a toto místo co nejrychleji a v naprosté tichosti opusťme. Jedná se o místo, kde srna jen odložila svého potomka, ale neopustila ho!

Srna odkládá srnčata účelově a sama u nich nikdy nezaléhá. Jedná se o zcela přirozené chování a sociální vztah mezi matkou a potomkem. Srna nechce svojí přítomností na srnčata upozorňovat případné predátory, jako je například liška, jezevec či divoké prase (případně rys, vlk...), pro které je malinké srnče vítanou živočišnou bílkovinou a zpestřením jídelníčku. Srna je však se svými potomky ve vizuálním a pachovém kontaktu a přichází k nim v určitých časových periodách za účelem nakojení a provedení nezbytných hygienických úkonů. Když jsou srnčata odrostlejší a schopna rychlého běhu, doprovází již svoji matku při vycházkách a toulkách přírodou.

V útulcích, záchranných stanicích a našich domácnostech končí tímto způsobem (pouze z neznalosti) tisíce srnčat, která se již nikdy nemohou vrátit zpět do přírody.

Toto se týká i mláďat ostatních živočišných druhů naší fauny, jako jsou zajíčci, ptáčci apod. V souvislosti s odchovem srnčat je nutno sdělit, že spousta potenciálních chovatelů z řad laické veřejnosti ani neví, jak srnče správně odchovat a zejména jaké pohlaví si z přírody odnesli. Srnce obvykle identifikují až v době, kdy se mu začnou vyvíjet pučnice, resp. vyrůstat první biologické parůžky.

Se zjištěním, že se jedná o srnečka, nastanou chovateli velké problémy. Dosažením pohlavní dospělosti, což je v prvním roce života, začnou být srnci agresivní a svého chovatele, resp. členy jeho rodiny fyzicky napadají.

Každoročně se ozývají chovatelé z řad laické veřejnosti a popisují případy, kdy jejich miláček, kterého odchovali na kozím mléce a který s nimi jako malinký spával v posteli, je nyní agresivní a celou rodinu fyzicky napadá. Toto je naprosto normální a přirozené chování, které s jejich výchovou nemá nic společného a které souvisí s pohlavní dospělostí jedince, teritorialitou a progresivně se zvyšující hladinou testosteronu v důsledku blížící se srnčí říje.

Srnc je přísně teritoriální zvíře, které se nechce s nikým o své území dělit. Jakmile si totiž srnc čelní pachovou žlázou označuje svoje teritorium, což v případě domácího chovu bývá obvykle zahrada, resp. dvorek, nikoho tam již nechce pustit a proti potenciálním „narušitelům“ si ho brání. Svého chovatele pak začne považovat za nepřítele, který mu chce narušit pohodu a životní prostor. Jediná cesta, jak agresí srnce „ustát“ a odchovat ho do biologického stáří, je separace srnce do vlastního výběhu a v časovém úseku od vytlučení parůžků až do shoení k němu vůbec nechodit.

Někteří chovatelé se snaží řešit agresivitu tím, že srnci odřežou parůžky. Tím sice eliminují potenciální vážná poranění způsobená parůžky, ale chování srnce tím rozhodně nezmění. Srnc zůstane agresivní dál s jediným rozdílem, že rány začne zasazovat odřezanými konci parůžků. I tyto rány jsou velice nebezpečné a bývají dosti bolestivé, zejména když se srnc „trefí“ do lýtkové kosti či kolene. V období růstu parůžků,

kdy je hladina testosteronu na nejnížší úrovni, jsou srnci obvykle hodní, mnohdy i přítulní a na nikoho tou dobou neútočí. Toto chovatelsky klidné období vydrží po celou dobu růstu parůžků. Jakmile však parůžky začnou fyziologickou cestou mineralizovat a lýčí začne z důvodu ztráty výživy a deaktivace cévního a nervového systému odumírat a sesychat, je nutno dávat pozor a k srnci raději již nechodit. Jeho agresivita se bude exponenciálně s blížící se říjí zvyšovat.

V oblasti agresivního chování je ale zajímavá jedna skutečnost. Pokud byl srneček odchován v zajetí svojí biologickou matkou, která ho fyziologicky kojila a měla ve své mateřské péči, nejeví v dospělosti známky agresivity. Svého chovatele respektuje a většinou před ním utíká. To ale platí pouze za předpokladu, že nebyl v postnatálním vývoji rozmazlován, brán do rukou a v bližším fyzickém kontaktu s člověkem. Bohužel, až 95 % odchovaných srnců na láhvi končí v prvním roce života utracením. Málomterý chovatel by chtěl riskovat napadení svých dětí či rodinných příslušníků, která mohou skončit velice vážným poraněním. Srncovo chování, zejména u jedinců v zajetí, je nevyzpytatelné a nikdy nemůžeme předem vědět, co udělá.

Proto „opuštěná“ srnčata z přírody neodnášejte a nechte jejich výchovu na jejich biologických matkách.

Převzato a upraveno z časopisu Myslivost

INFO Z ČINNOSTI FOTBALOVÉHO KLUBU JARNÍ ČÁST SEZÓNY 2022–23

Poslední únorový týden jsme zahájili zimní přípravu na jarní část sezóny. Naši snahu napravit nevydařený podzim posílil nestárnoucí trenér Eda Cína, který po celé jaro vedl tréninky i mistrovská utkání našeho týmu.

V průběhu zimní přípravy jsme sehráli 4 přípravná utkání se soupeři z Černíkovice, Kostecké Lhoty, Týniště n/O. B a Křivic. Všechna utkání jsme prohráli vyšším rozdílem a vstřelili pouze 1 branku (L. Cabalka s Křivicemi). Z tohoto důvodu jsme tak trochu s obavami očekávali úvodní mistrovský zápas v Dobřem. Domáci, kteří byli druzí v tabulce, jsme dokonale zaskočili defenzivní taktikou a zodpovědným přístupem – výhra 4:2 (Kafka 3x, Lochman). V druhém kole jsme přivítali favorita z Petrovic, kterého jsme fotbalově přehráli, bohužel branku nevstřelili. Můžeme litovat několika neproměněných vyložených šancí a snad jsme si vybrali i trochu smůly, jelikož soupeř zvítězil v závěrečném penaltovém rozstřelu. Následně jsme prohráli 2:1 (Lochman) v Křovicích, kde jsme museli nastoupit vlivem zranění v improvizované sestavě. V dalším kole jsme zvítězili v domácím utkání s Vamberkem B 3:1. (Husák 2x, Václavík). Další týden jsme zajížděli na horkou půdu do Častolovic, kde jsme doplatili na neproměňování šancí a „demokratický“ přístup při bránění soupeře – prohra 4:1. Pak již následovalo zasloužené vítězství v derby s Křivicemi (Kafka, Lochman, Winkler) a překvapivá výhra v Doudlebách, které byly posíleny o hráče z A týmu – výhra 4:1 (Husák 2x, Kafka, Lochman). Tímto utkáním jsme se odlepili z předposledního místa a poskočili na 7. V závěru nás čekají domácí utkání s týmy z Voděrad a Přepych. Pokud poslední 2 utkání zvládneme a soupeři z Vamberka a Křivic alespoň v 1 utkání zaváhají, můžeme se posunout na 4 místo.

V průběhu jarní části nás žádný soupeř nepřehrál, litovat můžeme nepodařené utkání s Častolovicemi a utkání v Křovicích, kam jsme odjeli bez hráčů na střídání. Přesto závěr sezóny ukázal, že jsme na dobré cestě.

Střelci po 16 kolech:

7 g. - M. Husák P. Lochman, 5 g. - L. Kafka, 3 g. - Václavík, 2 g. - M. Vacek, M. Winkler, 1 g. - M. Berounský, L. Cabalka, M. Vencel,

Jménem klubu bych chtěl poděkovat panu Josefu Sekyrovi za výpomoc při údržbě hřiště, panu Švehlovi za sekání a všeobecně i obci za nemalou podporu při činnosti klubu. Zároveň děkuje našim fanouškům z podporu při domácích, ale i venkov-ních utkáních.

Petr Nedomanský

OHLÉDNUTÍ ZA DĚTSKÝM DNEM

V sobotu 3. června 2023 uspořádala Obec s partou dobrovolníků dětský den na téma – Kurz přežití v žďárské divočině. Děti procházely lesní stezkou a plnily různé úkoly na stanovištích. Zde byly odměněny drobnými mlsky. Stezka končila v areálu TJ Sokol, kde děti dostaly za úspěšné ukončení stezky špekáček, který si společně opekly na ohýnku.

Moc děkujeme všem dobrovolníkům za pomoc při tvoření a organizaci této akce.

KAM ZA ZÁBAVOU?

KDY?		KDE?	CO?
6. července – 8. července		Skuhrov nad Bělou	Řezbářské sympozium Proměny dřeva
4. července – 7. července		Potštejn	Divadelní festival na hradě Potštejně
8. července		Vochtánka pod hradem Potštejn	Velký westernový den
8. července	20:00	Doudleby n. O. - hřiště	Diskotéka – Staré pecky a fláky
8. července	8:00	Týniště nad Orlicí	Charitativní závod – Běh týnišťskými pralesy
8. července	9:00 - 17:00	Rychnov n. K. - muzeum	„Den s Velorexem“ – přednášky, prohlídky vozidel, spanilá jízda a tvůrčí dílny
11. července – 14. července	10:00 – 16:00	Orlická galerie Rychnov n. K.	Prázdninové výtvarné dílny – linoryt, suchá jehla, tisk z plochy, výroba camery obscury
16. července		Doudleby nad Orlicí	Farmářské a řemeslné trhy
15. července	19:30	Kostelec nad Orlicí	Voodoo karneval
21. července – 22. července		Vochtánka pod hradem Potštejn	Country festival
22. července	20:00	Doudleby n. O. - hřiště	Diskotéka 80. a 90. léta – DJ Feroslav
23. července	6:00 – 10:00	Areál chovatelů Týniště nad Orlicí	Ptačí trh + trh králíků, holubů a drůbeže
4. srpna – 6. srpna		Opočno	Porcinkule – opočenská pouť a jarmark
12. srpna		Choceň	Pivní slavnosti
12. srpna	13:00	Orlické Záhoří	Kunštátský drvoštěp – dřevorubecká soutěž
12. srpna		Vochtánka pod hradem Potštejn	Velký indiánský den
20. srpna		Doudleby nad Orlicí	Řemeslné trhy
26. srpna	20:00	Doudleby n. O. – hřiště	Diskotéka 80. a 90. léta – DJ Feroslav
27. srpna	6:00 – 10:00	Areál chovatelů Týniště nad Orlicí	Ptačí trh + trh králíků, holubů a drůbeže
16. září		Kostelec nad Orlicí	Kostecké posvícení – multižánrový hudební festival
17. září		Doudleby nad Orlicí	Farmářské a řemeslné trhy
22. září		Orlická galerie Rychnov n. K.	Mezinárodní den muzeí a galerií – samoobslužné programy pro děti a rodiče
22. září	15:00	Týniště nad Orlicí	Podzimní botanická vycházka
23. září	10:00 – 17:00	Sýpka – MOH	Tvůrčí dílna „Vytvoř si svého draka!“
23. září	15:00	Ledce	Ledecké posvícení a pivní slavnosti
24. září	6:00 – 10:00	Areál chovatelů Týniště nad Orlicí	Ptačí trh + trh králíků, holubů a drůbeže

Pro úplné programy navštivte:

www.chovateletyniste.cz

www.kostelecno.cz

www.tyniste.cz

www.zamekkostelecno.cz

www.zamek-doudleby.cz

www.neratov.cz

www.skrabstajn.cz

www.moh.cz

VÍTÁME NOVÉ OBČÁNKY

Jonáš Husák – nar. 23. 3. 2023

Tereza Berounská – nar. 5. 4. 2023

Šťastným rodičům blahopřejeme.

SPOLEČENSKÁ KRONIKA

Životní jubilea duben – červen 2023

93 let Olga Cejnarová

86 let Eva Hammová

82 let Helena Havlová

81 let Zdeňka Sekyrová

80 let Marie Lancmanová

80 let Dagmar Karásková

70 let Luboš Kupka

70 let Olga Zahálková

Všem jubilantům srdečně blahopřejeme a do dalších let přejeme pevně zdraví, hodně štěstí, lásky a rodinné pohody.

ROZLOUČENÍ

Vladimír Beneš r. 1950

*Všem pozůstalým vyjadřujeme
upřímnou soustrast.*

Vydává: Obec Žďár nad Orlicí, čp. 133, 517 23 Žďár nad Orlicí, tel.: 494 371 516,

www.zdarnadorlici.cz, email: zdar@wo.cz

Náklad 250 výtisků. Neprodejné.

Redakce zpravodaje: Bc. Martina Benešová, Mgr. Miluše Wiebkin

Grafická úprava a tisk: Morčinko – Tiskárna Rege, www.tiskarnarege.cz

Publikace je registrována Ministerstvem kultury ČR pod evidenčním číslem MK ČR E 17619.

Uzávěrka příštího čísla bude 31. srpna 2023.

Příspěvky můžete odevzdávat v písemné nebo elektronické podobě na obecním úřadě.

Články se uveřejňují bez cenzurního zásahu, nepřijímají se příspěvky vulgární a urážlivé.

OHLEDNUTÍ ZA OBCENÍ LETNÍ SLAVNOSTÍ

24. června 2023

Inzerce

Kout 566
Borohrádek

Masáže

MONIKA FIALOVÁ

tel.: 608 215 095

monikafialova79@seznam.cz

www.zdarnadorlici.cz